

Αναλύοντας το διαδικτυακό χιούμορ της πανδημίας: Μια πραγματολογική προσέγγιση

Βίλλυ Τσάκωνα

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Την εποχή της πανδημίας, ένας από τους πιο δημοφιλείς τρόπους σχολιασμού των καινούργιων καταστάσεων και των ασυνήθιστων γεγονότων ήταν και είναι το χιούμορ. Οι ομιλητές/τριες δείχνουν να αντιλαμβάνονται και να αναπαριστούν χιουμοριστικά ποικίλες επιδράσεις της πανδημίας στην καθημερινή τους ζωή, τις κοινωνικές σχέσεις και τις πολιτικές εξελίξεις. Η παρουσία αυτού του είδους χιούμορ είναι ιδιαίτερα συχνή στα κοινωνικά δίκτυα υπό τη μορφή διαδικτυακών μιμιδίων (internet memes), τα οποία δημοσιεύονται και αναδημοσιεύονται από μεγάλο αριθμό ομιλητών/τριών (βλ. μεταξύ άλλων Nicholls 2020, Chłopicki & Brzozowska 2021, Martínez-Cardama & García-López 2021, Sebba-Elran 2021, Tsakona 2021).

Στο πλαίσιο αυτό, η προτεινόμενη παρουσίαση επιχειρεί μια πραγματολογική προσέγγιση ελληνικών μιμιδίων που αφορούν την τρέχουσα πανδημία θέτοντας ερωτήματα όπως είναι τα ακόλουθα: Με ποια σημειωτικά μέσα παράγεται χιούμορ; Ποια γεγονότα φαίνεται οι ομιλητές/τριες να αντιλαμβάνονται ως ασύμβατα (άρα χιουμοριστικά· βλ. Attardo 2020); Ποιες είναι οι πραγματολογικές λειτουργίες και οι στόχοι που εξυπηρετούν τα κείμενα αυτά; Για τον σκοπό αυτόν, εξετάζεται ένα σώμα κειμένων αποτελούμενο από 395 μιμίδια που έχουν συλλεγεί από το Facebook.

Η ανάλυση των δεδομένων δείχνει ότι οι ομιλητές/τριες συνδυάζουν γλωσσικά και οπτικά στοιχεία με ποικίλους τρόπους, ώστε να κατασκευάσουν ως ασύμβατες τις ποικίλες αλλαγές που έχουν επιφέρει η πανδημία και τα συνακόλουθα μέτρα για τον περιορισμό της διάδοσης του κορωνοϊού. Στόχοι τους είναι, πέρα από τη διασκέδαση των ίδιων και του κοινού στο οποίο απευθύνονται, η κριτική στις κοινωνικοπολιτικές εξελίξεις, καθώς και η εκτόνωση και η διαχείριση των αρνητικών συναισθημάτων που προκαλούνται από τις νέες συνθήκες διαβίωσης που επιβάλλουν τα μέτρα περιορισμού του ιού.

Attardo, S. 2020. *The Linguistics of Humor: An Introduction*. Oxford: Oxford University Press.

Chłopicki, W. & Brzozowska, D. 2021. Sophisticated humor against COVID-19: The Polish case. *Humor: International Journal of Humor Research* 34 (2), 201-227.

Martínez-Cardama, S. & García-López, F. 2021. Ephemeral mimetics: Memes, an X-ray of Covid-19. *European Journal of Humor Research* 9 (4), 35-57.

Nicholls, C. 2020. Online humor, cartoons, videos, memes, jokes and laughter in the epoch of the coronavirus. *Text Matters* 10, 274-318.

Sebba-Elran, T. 2021. A pandemic of jokes? The Israeli COVID-19 meme and the construction of a collective response to risk. *Humor: International Journal of Humor Research* 34 (2), 229-257.

Tsakona, V. 2021. The humorous rewriting of Orwell's *1984*: The Greek version. *European Journal of Humor Research* 9 (4), 58-73.